

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

S p i o n e n.

 Tördagen, den 27 December, 1766.

Min Läsare!

Utteligen ser Du mig wid målet: Du må tro, det kostat på, at wisa sig för Dina ögon 52 gånger på et år. När jag såg åt målet, håpnade jag mången gång, och hade säkert taget foten tillbaka, i början; om det kunnat ske, utan at jag blifwet et ämne för din billiga tadlan. Et oförwåget steg war taget, och jag måste hålla ut.

Det är människligt, at ej hysa allt det mistroende til sig sjelf, som man bör: en anförare tåger undertiden emot sin fiende med tapra steg; men i et stilla låger, och under weklighet, slumrar bort en hel armee: en domare wråker sig ofta i domsätet med all egen öfvertygelse om insigt, och rått-rådigheten får, af blott dumhet, det ena dödeliga stinget efter det andra: en prest swingar sig ofta med myndiga steg på sitt läroställe, och behagar där inäen mer än sig sjelf: en handlande stiger ofta, ur en annans, i sit eget contoir, proppad, som han tror, af insigt i werel-handel, och andra hemliga

liga handels grenar; då crediten likwål, som gör hans hela wålmåga, dörr, förr än man trodt, i egna oförsarna händer: en god ärlig borgare dömer, under et glas win, öfwer de mågtigaste Scaters hwålsningar, med det eftertryck, at han, utan all rubning i det allmänna, hwålswes sjelf öfwerända.

På detta sättet förja sig, undertiden, människa i alla stånd. Ho undrar fördenstul at jämwål jag wågat mig på et djup, där jag ej kunnat mäta botnen?

Den benågenhet, som Götteborgska Magasinet's witre Auctorer wunnet, så hos Götteborgska, som andre läsare, hwarken borde, ej heller har förledt mig, at i denna delen wara tiltaggen: jag hade ej lika styrka, och kunde altså ej hoppas lika vnnest.

Tillfället, at, åtminstone för en del af mine medborgare, få nytra mine ensaldige tankar uti åmnen som röra sedolåran, samt tiewens och ortens smak, har i synnerhet förledt mig, at såsom auctor wisa mig, och jag trodde at detta utmärkte så mycket mindre någon slags åreqirighet, som jag wet, at det är et almånt öde för weckoblad, och små periodiska arbeten, ehuru wål de och äre utarbetada, at de läsas en gång, och kanske intet det.

Når jag nu, sista gången, för detta året, får tala med Dig, min Wårde läsare; är altså ingen ting billigare, än at jag tackar Dig för Dit tålmod, och den lilla tiden Du en gång i weckan behagat

hagat offra, kanste spilla på mina blad: jag gör
 detta nu, och försäkrar härmed, at Spionen ansede
 för en heder at hafwa blifwet läsen.

Min läsare, Du som genomögnat mina blad
 utan ledsnad, eller och skonadt en och annan,
 kanste och många förhastade tankar, för hård med-
 fart, Dig är jag på desses räkning förbunden.
 Du inser den saken at det är människligt, och alt-
 så intet owanligt för en begynnare at fela. Jag
 begär ej Dina loford; ty jag har til detta ånda-
 målet ej taget pennen i hand: min Spion är nögd
 med at ej läsas blott för at ogillas.

Du åter, som inbillar Dig ega en rättighet,
 den hwarken insigt eller wärdighet gifwet Dig,
 nämligen at tabla andras arbeten, ehuru ostydi-
 ga de ock äro: njut Dit nöge för Dig sjelf: det
 är för stort i Din egen tanke, at kunna mistas,
 och förlitet at misunnas Dig: kan hända at all
 Din ro är denna: ho skulle wäl då ej wara
 människja, och lemna Dig den ostörd.

Har någon märkt, at tiden gått fort, under
 det han genomläset et och annat af mina blad: så
 är min möda, om hon anses för någon, mer än
 betald, och inom dessa gränser, stadnar, i denna
 delen, hela min äregirighet.

Det är bekant, at jag är Spion: ingen bör alt-
 så undra; om jag, i detta ämbetet, utforskat om-
 dömen öfwer mig sjelf. Jag wil anföra några,
 såsom til exempel: Götheborgske Spionen borde
 waret til namnet okänd. Jag svarar här på,
 at man kan spionera både hemligen och uppenbar-

ligen: den fruktar ej at röjas, som wetande in-
 tet ondt gör: desutan torde det vara långt mö-
 geligare på andra ställen i Riket, at vara ofänd,
 än här, där myfikenhet och fladder syfsfatta en så
 ansenlig del af staden. Man har påstått at då och
 då en felaftig wers blifwet införd, jag swarar:
 at jag i början lofwat ofulkomligheter, och sedan jag
 gjort denna årindran; låter jag mine wers för-
 swara sig hellswe. Stundom hafwa mina blad
 waret nog magra; jag swarar, at jag är glad, när
 de ej waret det altid, och at ej papperet waret en-
 da wärdet för plåten. Stundom säger man, har
 ämnet eller sättet at utföra det samma waret
 bitande: här til swaras, at jag i första weckobla-
 det merendels utstakadt mina ämnen: hwad det
 öfriga angår; så har jag affky för alt person-
 ligt hat, och följer mit naturel.

Många flera, kan hända, både hårdare och
 mildare omdömen lår min weckofrist, i förlidet
 år, undergått: lika orörlig för dem alla, wägar
 jag, jämwäl i nästkommande år, wisa mig, och
 hoppas ej mindre benågenhet, än den jag uti in-
 newarande år haft. Jag lås war, åswen så litet
 nu, som i början af innewarande år, fulkomlig-
 heter, eller med all noghet utarbetada stycken:
 uti en weckofrist, där Stads-nyheter och Rund-
 göreller böra ha rum, torde hastwerk och smärre
 fel, förr än annars, winna läsarens tilgift.

Inrätningen för tilkommande, blifwer den sam-
 ma han waret under detta året; undantagande,
 at nyheter från Kyrka och Tull nu ständigt utläs-
 was.

was. Prånumerations - sedlar af Spionen lösas hos mig, mot 2 Daler S:mt stycket, för nästa halfwa år, eller ifrån början af året til Junii månads slut. Hwar och en, i synnerhet Prånumeranter ega rättighet, at få kundgörelser m. m. i mina weckoblad införda.

Sluteligen tackar jag mine Herrar Correspondenter för deras förtroende, och utber mig detta åswea framdeles. Må wål!

* * *

Til Hans Högwördighet, Herr Doctor och Biskopen E. Lamberg, wid Dess återkomst från Stockholm, den 22 dennes.

Wälkommen åter til Dit Stift!

Du Heders-Man bland Rikets Prestes,

Som hafwa wisadt nit och drist;

När man wårt Rikes Wäl befäster!

Från en och til en annan börda,

Med muntra steg, wi se Dig gå:

Dj låte himlen länge få,

J Dig, en älskad Biskop wörda!

* * *

Följande wersar har jag uppsnappadt. Et wärdigt ämne har sått en wärdig Skald. Han är i denna delen okänd, och jag borde kanske ej röga wår witre Conducteur Carlberg.

Du, som i friska lefnads-ären,

Med munter själ, i liflig kropp,

Ser lyckan i sit fulla lopp,

Och nytjar nögd den glada wären,

Eff 3

Och

Och än af inga stormar wet,
 Ej känner höstens mulna daqar,
 Säg, hur den synen dig behagar,
 Som wisar dig en dödlighet?

Jag ser du reban håpen står:
 Ho år, som hwilar här i griften?
 Mån wäl en mänskja mått af år,
 Som trykt af usla lefnads skiften,
 Af sjukdoms plågor mårglad ut,
 Har länge långtat slippa nöden,
 Och gått med glädje emot döden,
 Som på så uselt lif gjorde slut?

Ach nej! du ser i denna Graf
 En Fröken, i sit Rön en Ära,
 Som, wård at gråhårs kronan bära,
 I lifwets blomma somnat af.
 Wår tid har intet öfwerflöd
 Af dem, som wilja dygd wårdera - -
 Ty hålt, hwad skal jag säga mera?
 En **Eva Ehrenpohl** är död.

Ut måla **Eva** rätt sig lif,
 Gör intet nog, at man beskrifwer,
 Ut hon war ådel, skön och rik;
 Ty detta minsta wårdet blifwer.
 Hon hade nog af sådant alt;
 Men om hon intet större ägde,
 Som detta glitret öfwerwägde,
 Då hade hon en ringre halt.

Stads Nyheter.

Inkomne äro Skepparne John Swan ifrån
Lieth, och J. Caernegie ifrån Neuburg med barlast.

Utgångne äro Skepparne James Addiffen til
Lieth med järn och bräder, och Georg Kuffel til
Lissabon med Ostindiskt gods.

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 6 gosse- och
2 flicko-barn: Wigde Strumpewärfwaren Mäster
Carl Christian Malmberg, samt Anna Maria
Smerh, Coopvaerdie-Capitainen Herr Peter Pe-
tersson och Jungfru Maria Sundberg, Färn-
dragaren Lars Sahlberg och Pigan Anna Dlofs-
doter, Landtuls Visiteuren Bernt Lundberg och
Pigan Johanna Jacobsdoter: Döde Controlleu-
ren Herr L. Bodells Fru, Margareta Catharina
Bunge, 36 år, af lungfot, Båtekarlen Thore
Swensson, 28 år, drunknad, Tengjutaren Mäster
Dlof Winberg, 49 år, af feber, Skomakare-Lär-
lingen Peter Koback, 20 år, af dito, Strådda-
ren Mäster Swen Carlboms Hustru, Johanna
Maria Galle, 38 år, af dito, Landtuls Besökas-
ren Anders Warenberg, 48 år, af lungfot, och
3 barn af okänd barnsjuka, tröstken och slag.

I Kronhus-Församlingen födde 6 barn: Wig-
de Soldaten Peter Söderberg och Pigan Brita
Svensdoter, Corporalen Christian Berggren och
Enkan Ingrid Fönsdoter Ringman, Soldaten
Lars Törnberg och Pigan Inarid Fönsdoter, Sol-
daten Salomon Fogelberg och Pigan Lena Chri-
stina

stina Swensdoter: Döde i hustru af feber, i Soldat af långsam tårande sjukdom, i enka af ålderdom, och 2 barn af okänd barnsjuka och slag.

Kundgörelser.

Intelligen får jag det nöget at berättat det den wakra och begärliga Orationen, som Kongl. Hof-Prädikanten, Wälborne Herr M. S. Wallenstråle, här på Kongl. Lärohuset höll, den 4 sistledne Nov. wid Deras Kongl. Högheters hughneliga Förmålning, nu är färdig. Exemplar så wäl på post- som skrif-papper bekommas hos Adjuncten och Amanuensen Herr Olof Lindman: de förre kosta 1 dal. och 16, och de senare 1 dal. och 8 öre S:mt stycket.

Nästkommande 31 dennes, blifwer et ark, utaf de förre kundgjorda Nya Försöken til en Hand-Postilla, ifrån Trycket färdigt: och behagade Respective Pränumererande låta det samma, i Rect. Gothenii fränwara, hos Herr Doct. Beyer, emot sedels upwisande för första gången, afhemtas, hwar est afwen Pränumerations-ledlar erhållas kunna. Det andra loswade arket blifwer den 3 nästkommande Jan. färdigt likaledes til afhemtning.

Natten imellan den 16 och 17 uti innewarande månad, är utom Staden bortstulen en kopparkittel til et tunne-rums storlek: jämwäl en liten handåre-båt. Kittelen hade koppar-öron och platt brädd. I båten war en järn-länk af ringar; Skulle någon om stölden få kundskap, tåktes han det för rättwisan Skul hos wederbörande angifwa, då beswäret skal hederligen blifwa förskilt.